

Bilgin Adalı

# Hazine Dedektifleri



2.  
baskı

Resimleyen: Mert Tugen





Bu tanıtım  
kopyası  
Can Çocuk  
okurları için  
özel olarak  
hazırlanmıştır.





© **Can Sanat Yayınları A.Ş.**, 2008

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-6256-7

**1. Basım:** 2023

**2. Basım:** 2000 adet, Mart 2024

**Resimleyen:** Mert Tugen

**Yayın Koordinatörü:** İpek Şoran

**Düzeltili:** Mehmet Erkurt

**Kitap Tasarımı:** Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

**Kapak Tasarım:** Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

**Tasarım Uygulama:** Güldal Yurtoğlu

**Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.**

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sanyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

[cancocuk.com](http://cancocuk.com) [cancocuk@cancocuk.com](mailto:cancocuk@cancocuk.com)

**Baskı ve Cilt:** Melisa Matbaacılık Yayıncılık San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 45099; Adres: Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk.

No:16 Acar San. Sit. Zeytinburnu, İstanbul

# Hazine Dedektifleri

BİLGİN ADALI

Resimleyen: Mert Tugen



## **BİLGİN ADALI** (1944-2012)

1944 yılında Safranbolu’da doğan Bilgin Adalı’nın çocukluğu, babasının görevi nedeniyle Antalya, Mersin ve Alanya’da geçti. İlk şiir ve öykü denemeleri, o lise çağındayken, Kıbrıs’ta yayımlanan *Beşparmak* dergisinde ve Mersin’de arkadaşlarıyla birlikte çıkardığı *Kıyı* dergisinde yayımlandı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu’nda, radyo ve televizyon programcılığı alanında öğrenim gördü. 1968 yılında TRT’de çalışmaya başlayan ve bu kurumun ilk yönetmenlerinden biri olan Adalı, 1976’ya kadar TRT Ankara Televizyonu’nda Kurtuluş Savaşı’nı, Atatürk’ü ve Atatürk Devrimleri’ni konu alan belgesel filmler, kültür ve sanat programları, çocuk ve gençlik programları hazırladı. 1973’te Türk Dil Kurumu üyeliğine seçildi. 1976-1984 yılları arasında Âlim Şerif Onaran’la birlikte Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Televizyon Bölümü’nün üç kurucusundan biri olarak belgesel yönetmenliği ve yapımcılığı, fotoğrafçılık, yaratıcı yazarlık, senaryo yazarlığı, televizyon programcılığı gibi alanlarda dersler verdi. Daha sonra bölüm başkanı da olduğu üniversiteden 1984’te ayrılarak İstanbul’da reklam yazarlığı ve yaratıcı yönetmenlik yaptı.

Belgesel senaryolarının yanında, çocuklar için çok sayıda kitap yazdı. Özellikle tarihi, bilimi, buluşları temel aldığı kurgularıyla çok sevilen Bilgin Adalı 29 Eylül 2012’de yaşama veda etse de, kitaplarında geçmişin izini sürüp geleceğin hayalini kuran düşünceli ve oyunbaz sesiyle çocukların “Bilgin Amca”sı olmayı hep sürdürecektir.

*“İlk büyük yolculuğumu Ay’a yaptım. Jules Verne’in Ay’a Yolculuk kitabıyla. İki Çocuğun Devriâlemi kitabını okuyarak tüm dünyayı dolaşıp serüvenden serüvene koştuğumda, beşinci sınıftaydım. Kitapların evreninde unutulmaz geziler yaparken bir de baktım büyümüşüm. Bu kez gerçek yolculuklara çıktım. Yurdumuzun hemen her yanını, dünyamızın da yarısını dolaştım. Bir gün canım sıkıldı hep günümüzde yaşamaktan. Zaman Bisikleti ile zaman içinde yolculuğa çıktım. Sonra da gördüklerimi oturup yazdım. Bir sürü kitabım oldu.”*

#### **YAZARIN YAYINEVİMİZDEN ÇIKAN DİĞER KİTAPLARI:**

*Alev Kız Aninna (Aninna’nın Serüvenleri 1) • Büyük Göç (Aninna’nın Serüvenleri 2) • Atlantis’in Çocukları 1 • Atlantis’in Çocukları 2 • Atlantis’in Çocukları 3 • Dünyamızın İlk Şafağı (Çatalhöyük Öyküleri 1) • Ateşin Çocukları (Çatalhöyük Öyküleri 2) • Bolluk ve Savaş (Çatalhöyük Öyküleri 3) • Zaman Bisikleti (Zaman Bisikleti 1) • Geçmişten Gelen Konuklar (Zaman Bisikleti 2) • Zamanda Kaza (Zaman Bisikleti 3) • Genlerin Şifresi • Gezgin • Kralın Adaleti • Uzaqlılar Geliyor*



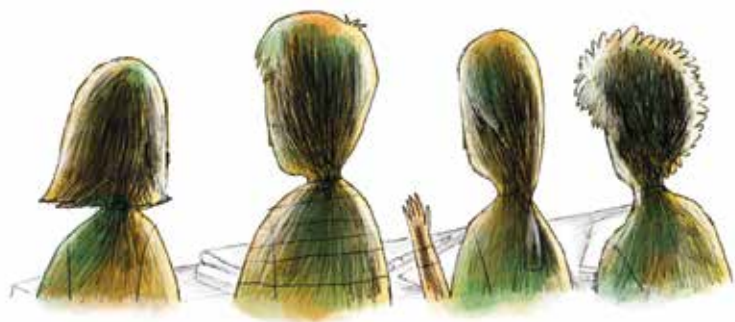


# İçindekiler

Önsöz.....	13
<b>KARİYE HAZİNESİ</b>	
Bir Amacı Vardı Onun .....	17
Savaş.....	21
Zafer ve Sonrası .....	26
Fetihten 554 Yıl Sonra (29 Mayıs 2007) .....	30
Kariye Müzesi .....	35
Duvarlardaki Gözler .....	40
Planın Öteki Yarısı .....	46
Müzedeki Esrarengiz Ziyaretçi .....	52
Dedenin Öyküsü.....	59
Erdal Öğretmen.....	65
Harabenin Gizi .....	70
Baskın Planı.....	75
Baskın.....	81
Yağmurluklu Adam.....	85
Ek-1 Fatih Sultan Mehmet (Sultan II. Mehmet) .....	88
Ek-2 Kariye Müzesi .....	92
Ek-3 Mimar Sinan .....	95

## MEZAR SOYGUNCULARI

Giriş .....	99
Başkent .....	101
Cenaze Töreni .....	106
Edirnekapı İlköğretim Okulu .....	110
Kazı Alanı .....	115
Höyük .....	120
Plan .....	125
Baskın .....	130
Çete .....	135
Tuzak .....	140
Kral Teşup'un Mezarı .....	144
Cafer Cingöz .....	149
Kerem .....	153
Dönüş .....	159
Ek-1 Radyokarbonla Tarihleme Yöntemi .....	166
Ek-2 Bağdadi ve Cumba .....	167
Ek-3 Troya .....	168





*Kendi kitaplarıyla olduğu kadar, yayınladığı kitaplarla da  
bize ışık tutan sevgili Erdal Öz'e armağanımdır bu kitap.  
Onu, gülen gözlerini, şakalarını çok özlüyorum.  
Işıklar içinde yatsın...*



# Önsöz

*Elinizdeki kitapta, Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethi, Troya hazinelerinin çalınması hakkındaki bilgiler dışında kurmaca bir öykü anlatılmaktadır. Tarih kitaplarında, bugün müze olan Kariye'de gizli bir hazine bulunduğu konusunda hiçbir bilgiye rastlamadım. Bence Kariye'nin en büyük hazinesi, 1300'lü yılların başından bu yana, yani yaklaşık 700 yıldır bu görkemli anıtın iç duvarlarını süsleyen mozaik ve freskler (duvar resimleri) olmuştur. Kitabın sonunda, Kariye hakkında ayrıntılı bilgi bulacaksınız.*

*Öykünün kahramanlarından Berke, Selin ve İrem, küçük kızım Damla'nın sınıf arkadaşları. Kendilerini böyle*

*bir serüvenin orta yerinde bulunca ne düşüneceklerini bilemiyorum. Bazı kitaplarımda olduğu gibi, bu kitabımda da kahramanların arasına kendimi koymayı da elbette unutmadım. Hangi kişi olduğumu okurken kolayca anlayacağınızı sanıyorum.*

*Kitapta adı geçen öteki kişilerden söz etmeyeceğim. Hepsi de çok sevdiğim insanlar. Adlarını ödünç aldım yalnızca.*

*Yasalarımızın yasaklamasına karşın, suç olduğunu bile bile gizlice define arayanlar, yurdumuzun toprakları altında çok eski çağlardan günümüze ulaşmış hazineleri bulup yabancılara satmaya çalışanlar hâlâ var günümüzde. Bir gün bir define bulursanız, kendi başınıza çıkarmaya kalkışmayın sakın. Yetkililere haber verin. O buluntuların zarar görmeden gün ışığına çıkmasına yardımcı olun. Böyle yaparsanız, ödüllendirecektir sizi devletimiz.*

*Bu kitabı, öteki kitaplarımdan tümü gibi, büyük bir keyifle yazdım ben. Yazdıklarımın çoğunu gerçekmiş gibi heyecanla yaşadım. Umarım siz de keyifle okursunuz.*

*Bilgin Adalı*



# Kariye Hazinesi







## Bir Amacı Vardı Onun

1451 yılındayız. Saruhanlı Sancağı'nın yönetim merkezi olan Manisa'da soğuk bir şubat günü. Sancak Beyi Şehzade Mehmet sabah alacasında uyandı. Bir sıkıntı vardı yüreğinde. Sırtına bir pelerin alıp konağının bahçesine çıktı. Bir bülbül sesi geliyordu büyük bahçenin dip tarafındaki ağaçların birinden. İnsanın içine huzur veren bu sesi daha yakından dinlemek için o tarafa doğru yürümeye hazırlanıyordu ki, dörtnala gelen bir atın nal seslerini duydu. Bahçe kapısının dışında telaşlı sesler yükseldi.

Bülbülün sesi kesilmişti.

Büyük kapı açıldı. Koşarak bir nöbetçi girdi içeri.

“Edirne’den gelen bir haberci sizi görmek için izin ister.”

“Alın içeri.”

Genç bir asker telaşla içeri girdi, koşarak genç şehzadenin yanına yaklaştı. Bir dizini yere koyup başını kaldırmadan konuştu.

“Sultanım, beş gün önce babanız...” Sözüünün sonunu getiremedi. Bir an durakladıktan sonra, “Tanrı size uzun ömür versin...” diyebildi.

Genç şehzade, bu sözleri duyar duymaz bir an bile duraksamadan, “Atımı eyerleyin!” diye buyurdu.

Yerinden kıpırdamamış olan habercinin omzuna dokundu eliyle. “Git dinlen,” dedi ona.

Hızla odasına gidip giyindi genç şehzade. Kılıcını kuşandı. Haber kendisine ulaştıktan on dakika sonra atının sırtına atlamıştı bile.

“Beni seven ardımdan gelsin!” diye bağırarak yıldırım hızıyla sürdü atını. Birkaç gün sonra, Osmanlı Devleti’nin o dönemdeki başkenti olan Edirne’deydi.

18 Şubat 1451 günü, yani babasının ölümünden on beş gün sonra Osmanlı Devleti’nin başına geçtiğinde tamına on dokuz yaşındaydı Sultan II. Mehmet. Bu onun tahta ikinci çıkışıydı...

Çok özel bir eğitim görmüş, çağının en önemli bilgileri tarafından eğitilmişti ama böyle genç bir yaşta fetihler yapmak bir yana, devleti yönetmekte bile başarılı olabileceği kuşkuluydu. Oysa o, kendine amaçlar belirlemeyi, onlara ulaşacak yolları çizmeyi çok iyi öğrenmişti

öğretmenlerinden. Tek dileği vardı genç sultanın: İstanbul'u fethetmek.

Doğu Roma İmparatorluğu'ndan geride kalan bu tek kent, ülkesinin orta yerinde çıban başı gibi duruyordu. "Bizans" diye bilinen ama bir tek kente tıklılıp kalmış bu imparatorluk kalıntısını fethetmeden rahat edemeyecekti. Bizans'ın varlığı, Balkanlar'daki Türk egemenliği açısından tehlikeliydi. Bizans İmparatorları, Anadolu'daki çeşitli siyasi güçleri de Osmanlı aleyhine kışkırtmaktan geri kalmıyorlardı. Hatta zaman zaman Osmanlı şehzadeleri arasındaki taht kavgalarına bile karışıp devletin iç düzenini bozuyorlardı.

Öyle güçlü surları vardı ki İstanbul'un, o çağın koşullarıyla olanaksızdı onları aşmak. Ama devletin başına geçmezden önce başlamıştı bu konuda planlar yapmaya genç sultan. Şimdi bütün güç ondaydı. Adım adım uygulayacaktı tasarladıklarını. Bir amacı vardı onun ve sabırla yürüyecekti bu amaca ulaşmak için. Devletin yönetiminden sorumlu vezirler, paşalar ve beylerle bir toplantı yaptı.

"Bizans'ı almaya gidiyoruz, hazırlığınızı yapın," dedi.

Çeşitli gerekçeler öne sürerek karşı çıkanların hiçbirini dinlemedi. Onun bir amacı vardı ve bu amaç gerçekleştirilecekti.

Önce, o tarihe kadar görülmemiş büyüklükte toplar döktürerek başladı işe genç sultan. Dökülecek topların tasarımlarını çağının en bilgili mühendisleriyle birlikte kendisi yaptı. 'Şahi' adı verilen bu topların yanı sıra, havan topları döktürdü, tekerlekli kuleler yaptırdı. Dedesi

Yıldırım Beyazıt'ın İstanbul kuşatması sırasında yaptırdığı Anadolu Hisarı'nın karşısına Rumeli Hisarı'nı inşa ettirdi. 400 gemiden oluşan bir donanma oluşturdu.

İçi içine sığmıyordu. Bir topların döküldüğü dökümhaneye gidiyor, bir 'Boğazkesen' adını verdiği Rumeli Hisarı'nın yapıldığı yere koşuyor, bir yeni gemilerin yapıldığı tersaneleri denetliyordu. Süt beyazı atının sırtında oradan oraya koşuyor, gittiği her yere yepyeni bir coşku, bir güç götürüyordu.

Bu arada Bizanslılar da boş durmuyordu. Surlar sağlamlaştırılıyor ve şehre yiyecek depolanıyordu. Ayrıca Bizans İmparatoru Konstantin, Haliç'in girişine bir zincir gerdirerek, buradan gelecek tehlikelere karşı da önlem almıştı.

Sultan II. Mehmet sonunda tüm hazırlıklarını tamamlamıştı. Bizans İmparatoru Konstantin'e bir elçi göndererek, kan dökülmeden şehrin teslim edilmesini istedi. Avrupa'dan kendisine yardım geleceğine inanan imparatorun teslim olmayıp savaşıacaklarını bildirmesi üzerine, Osmanlı Ordusu 6 Nisan 1453'te İstanbul'u kuşattı.



Bu tanıtım  
kopyası  
Can Çocuk  
okurları için  
özel olarak  
hazırlanmıştır.



Bilgin Adalı

# Hazine Dedektifleri

*Can ve arkadaşları, İstanbul'un fethini işledikleri tarih dersinde Kariye hazinesinin gizemli öyküsünü duyunca, bu hazinenin izini sürmeye karar verirler. Tarih öğretmenleri Erdal Bey'in de desteğiyle, tarihin sayfalarında buldukları karmaşık bilgileri ve ipuçlarını bir araya getirerek günlerce çalışırlar. Bu arayış onlara yalnızca Kariye Müzesi'nin değil, hiç tahmin etmedikleri dönemlerin ve deneyimlerin de kapısını açacaktır.*

Çocukları tarihte gizemli serüvenlere çıkaran **Bilgin Adalı** bu romanında okurlarını on beşinci yüzyıldan tarihöncesine, arkeolojik kazılardan tarihî eser kaçakçılığına uzanan serüvenlere davet ediyor.

roman

YAŞ	9	10	11	+
-----	---	----	----	---



cancocuk.com

ISBN: 978-975-07-4254-7



9 789750 762567